

29 september 2024

Juda en de tempel ten onder

2 Koningen 24:18-25:17

Themaplaat nog aan te
leveren door VHM

Thema: Gods geduld is op

Doel

De kinderen ontdekken dat na vele waarschuwingen door profeten en gebeurtenissen ook Gods straf kan volgen.

Toelichting

Joas en Josia waren goede, gelovige koningen. Ze waarschuwden het volk dat ze God trouw moesten zijn. Ook Elisa en andere profeten deden dat. Door aan mensen als de vrouw in Sunem en Naäman Gods macht te tonen, maar ook door slechte koningen en Juda tot de orde te roepen. En zelfs door vijanden te laten binnenvallen in Juda. Steeds waren er weer slechte koningen en de Judeeërs gehoorzaamden de HEER ook niet.

In dit gedeelte zien we het gevolg daarvan. God verstoot Juda. Het leger van de Babyloniërs (van koning Nebukadnessar) valt binnen en neemt koning Sedekia gevangen. Veel Judeeërs (bijvoorbeeld Daniël) worden weggevoerd naar Babel. En de tempel wordt leeggeroofd. Wat Joas en Josia hadden hersteld wordt kapotgemaakt en meegenomen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Straf voor Juda

Richtlijnen: De jongste kinderen weten wel wat er gebeurt als ze niet luisteren naar hun ouders, de meester of de juf. Dan waarschuwen ze eerst een keer, daarna zeggen ze nog een keer boos dat je echt moet doen wat ze zeggen. En als je dan nog niet luistert? Dan kun je straf krijgen.

Vertel vanuit deze 'logica' de geschiedenis van koning Sedekia. Hij is een slechte, ongelovige koning. De zoveelste. God heeft vaak gewaarschuwd door te laten zien hoeveel hij van mensen houdt (bijv. Naäman). Ook door boos te worden (profeten als Elisa), zelfs door vijanden in Juda te laten binnenkomen. Juda luisterde niet.

Koning Nebukadnessar brengt nu met zijn legers de straf. Vertel dat heel Jeruzalem wordt verwoest en veel mensen worden gedood of meegenomen uit het door Gods beloofde land. Misschien gaan de mensen God nu eindelijk gehoorzamen.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Wie niet horen wil moet voelen

Richtlijnen: Vraag de kinderen wat er gebeurt als ze niet luisteren naar hun ouders, de meester of de juf. Dan waarschuwen ze eerst een keer, daarna zeggen ze nog een keer boos dat je echt moet doen wat ze zeggen. En als je dan nog niet luistert? Dan kun je straf krijgen. Dat betekent niet dat ze niet van je houden. Natuurlijk wel, maar ze willen dat je het goede doet en dat kunnen ze nu alleen nog duidelijk maken doordat je voelt dat het op jouw manier verkeerd afloopt.

God heeft Juda zijn liefde laten zien door het te zegenen als er goede koningen zijn. Ook door aan anderen zoals de vrouw in Sunem en Naäman te laten zien hoe groot Hij is. Onder ongelovige koningen liet de HEER Juda door vijanden in het nauw brengen en legde door profeten uit waarom dat gebeurde. Juda luisterde niet.

Koning Nebukadnessar brengt nu met zijn legers de straf. Jeruzalem wordt verwoest, het koningshuis van David verdwijnt doordat de koning wordt gedood. Veel mensen worden meegenomen en ontvoerd naar Babel.

Wie niet horen wil, moet voelen. Gods liefde blijft en wordt zelfs in deze straf zichtbaar. Zou de boodschap nu wel overkomen?

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Gods geduld is op

Richtlijnen: Joas en Josia waren goede, gelovige koningen. Ze waarschuwden het volk dat ze God trouw moesten zijn. Ook Elisa en andere profeten deden dat. Door aan mensen als de vrouw in Sunem en Naäman Gods macht te tonen, maar ook door slechte koningen en Juda tot de orde te roepen. En zelfs door vijanden te laten binnenvallen in Juda. Steeds waren er weer slechte koningen en de Judeeërs gehoorzaamden de HEER ook niet.

In dit gedeelte zien we het gevolg daarvan. God verstoot Juda. Het leger van de Babyloniërs (van koning Nebukadnessar) valt binnen en neemt koning Sedekia gevangen. Veel Judeeërs (bijvoorbeeld Daniël) worden weggevoerd naar Babel. En de tempel wordt leeggeroofd.

God is vol liefde en geduld. Hij geeft ons veel goeds. Dat vinden wij mooi en fijn. God belooft dat Hij altijd van ons zal blijven houden. God is ook heilig; Hij heeft ons gemaakt en heeft recht op ons leven. Hij mag van ons vragen dat wij Hem gehoorzaam zijn. En als we dat niet willen, na vele bewijzen van liefde en waarschuwingen, kan Hij ons ook (tijdelijk) loslaten. Dan merken we wat er gebeurt als Hij zich terugtrekt uit ons leven en op afstand afwacht... Vraag de jongeren of straf ook een stukje van Gods liefde voor ons kan zijn?

Je kunt wijzen op Jezus die de straf droeg voor onze zonden, maar tegelijk Gods grootste bewijs van liefde was.

Extra Bijbelgedeelte: Romeinen 1:16-20

(Paulus wijst op Gods redding in Jezus Christus. Het geloof in Hem brengt ons leven. Meteen daarna legt hij uit dat ongelovigen Gods toorn aan zichzelf te wijten hebben. Ze willen God niet erkennen in hun leven. Reddende kracht en boosheid over de zonde laten ons beide God zien.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

In dit Bijbelgedeelte wordt de ballingschap van Jeruzalem en Juda beschreven.

Sedekia was 21 jaar oud toen hij koning werd. Elf jaar regeerde hij in Jeruzalem. Hij deed wat slecht is in de ogen van de HEER. De HEER was zo woedend op Jeruzalem en Juda dat Hij ze uiteindelijk verstootte.

Nebukadnessar, de koning van Babylonië, kwam in de tiende maand, op de tiende van de maand, dit is 15 januari 588, met heel zijn leger aan in Jeruzalem. Hij sloeg er zijn kamp op en wierp een wal rondom de stad. Het beleg van de stad duurde tot in het elfde regeringsjaar van koning Sedekia. Op de negende dag van de maand werd er een bres geslagen in de stadsmuur. Op dat moment was de hongersnood in de stad ondragelijk geworden. Er was voor de bevolking niets meer te eten.

Het leger van de Chaldeeën achtervolgde de koning. Ze grepen de koning. Ze voltrokken een afschuwelijk vonnis. De zonen van Sedekia slachtten ze voor zijn ogen. De koning zelf was dus gevangengenomen, hij wordt berecht en zijn ogen worden uitgestoken. Vervolgens wordt hij naar Babel afgevoerd, geboeid met bronzen ketenen. Jeruzalem en de tempel worden verwoest. Ook het huis van de koning wordt verwoest. In de verzen 13–17 staat wat de Chaldeeën deden met de verschillende voorwerpen van de tempel.

Uit het feit dat de schrijver in de verzen 13–17 zoveel aandacht schenkt aan het tempelgerei en aan de zuilen, kunnen we opmaken dat de schrijver vooral diep onder de indruk is van de plundering en verwoesting en met een vorm van heimwee terugkijkt naar de vroegere luister van het huis van de HEER.

Een triest einde. Toch mogen we geloven en weten dat dit niet het einde is. God zal een nieuw Jeruzalem geven. Ook komt er een andere koning. De koning der koningen (Jezus) zal zijn intrede doen.

Enkele vragen

- Wisten jullie dat Israël eens in ballingschap werd weggevoerd naar Babel?
Vertel in 't kort wat je hierover weet?
- Israël wordt dus eens in ballingschap weggevoerd.
Gelukkig breekt er ook weer een nieuwe tijd aan. Vertel iets over die nieuwe tijd.
Waar denk je dan allemaal aan?

Auteur: DR

Liederen

Psalm 91	
Lied 898: 1 en 2	(=Gezang 401)
Lied 708: 1, 6 en 14	(=Gezang 411)
Een wijs man bouwde zijn huis op de rots	Hemelhoog 89
Liefde, blijdschap, vrede	Hemelhoog 115
Van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde	Hemelhoog 121
'k Heb Jezus nodig, heel mijn leven	Hemelhoog 299
Lees je Bijbel, bid elke dag	Hemelhoog 382
Ik ben veilig	Hemelhoog 426
Van A tot Z	Hemelhoog 621

Auteur: PZ

Straf voor Juda

Inleiding

Het is een gezellig drukte in de klas van juf Petra. Overal spelen kinderen in de verschillende hoeken. Janne en Siem spelen in de bouwhoek. Ze hebben veel plezier samen en hebben al verschillende mooie bouwwerken gemaakt. Plots klapt juf Petra in haar handen. Alle kinderen weten wat dit betekent. Het is tijd om op te ruimen. De meeste kinderen beginnen daar meteen mee. Janne en Siem niet. Zij gaan gewoon door met bouwen. 'Janne, Siem. Het is tijd om op te ruimen. Stoppen jullie de blokken terug in de dozen.' Juf Petra loopt door de klas en vraagt Siem en Janne op te ruimen. Siem en Janne horen haar best, maar gaan gewoon door met bouwen. Ze hebben geen zin om op te ruimen. Intussen zijn veel kinderen klaar met opruimen. Zij hebben hun stoeltjes gepakt en zetten die in de kring. 'Janne! Siem! Het spelen is nu voorbij! Tijd om op te ruimen!' De stem van juf Petra klinkt een beetje boos. Janne en Siem luisteren weer niet naar de juf. De rest van de klas zit allang op hun stoel in de kring. Juf Petra loopt naar de bouwhoek toe. 'Jullie willen echt niet luisteren. Dat vind ik niet leuk. Iedereen is klaar om naar buiten te gaan en wacht op jullie. Wie niet luistert krijgt straf.' Juf Petra kijkt Siem en Janne streng aan. 'De rest van de klas mag naar buiten en jullie blijven binnen om de bouwhoek op te ruimen.' Daar schrikken Janne en Siem van. Niet naar buiten? Buiten spelen is nog leuker dan spelen in de bouwhoek. 'Hopelijk leren jullie hiervan en luisteren jullie de volgende keer beter.' Janne en Siem knikken beteuterd. De volgende keer zullen ze beter luisteren.

Bijbelverhaal

In het verhaal van vandaag luisteren koning Sedekia en de mensen van Juda niet naar God. Keer op keer zijn ze ongehoorzaam. Na een tijd is God het zat. Hij straft koning Sedekia en de mensen van Juda. Sedekia is koning van Juda. Hij woont in zijn paleis in Jeruzalem. Sedekia is een slechte koning. Net als zijn vader voor hem, luistert hij niet naar God en doet hij alleen waar hij zelf zin in heeft. God stuurt profeten naar Sedekia om hem te vertellen wat hij fout doet. Sedekia negeert hun verhalen. Het interesseert hem niks. Hij doet alleen wat hij zelf wil. De mensen van Juda volgen zijn voorbeeld. Ze volgen allang niet meer de wetten en regels van God. Als de koning de wetten en regels van God niet volgt, waarom zouden zij dat dan wel doen. Iedereen doet waar hij of zij zelf zin in heeft. De mensen van Juda lijken God helemaal te zijn vergeten. Als Sedekia negen jaar koning is besluit God hem en de mensen van Juda te straffen.

Vanuit Babylonië omsingelt koning Nebukadnessar de stad Jeruzalem. Niemand kan er meer in of uit. Het eten raakt snel op en steeds meer mensen hebben honger en niks te eten. De mensen zijn radeloos. Dit overleven ze niet lang meer. Na twee jaar valt het leger van Nebukadnessar de stad binnen. Ze slaan een groot gat in de stadsmuur en dringen de stad binnen. De soldaten van Nebukadnessar verwoesten Jeruzalem. De tempel van God wordt in brand gestoken. Het paleis en andere grote gebouwen worden met de grond gelijk gemaakt. De stad is volledig verwoest. Er is niks meer over van het ooit zo mooie Jeruzalem. De soldaten van Nebukadnessar nemen alle waardevolle spullen mee. Er blijft niets van waarde achter.

Koning Sedekia wordt gevangengenomen. Samen met veel mensen uit Juda wordt hij meegenomen naar Babylonië. Dat is de straf die God het volk van Juda geeft. Ze mogen niet langer in het beloofde land wonen. Hopelijk leren de mensen hiervan en gaan ze God eindelijk weer gehoorzamen.

Auteur: HVM

Wie niet horen wil, moet maar voelen.

Inleiding

Wat gebeurt er als je thuis of op school niet gehoorzaamt? Je ouders of leerkrachten zullen eerst waarschuwen, dan misschien streng praten. Als je dan nog niet luistert, kun je straf krijgen, toch? Ze houden dan nog steeds van je, maar willen dat je toch het goede doet. God laat landsdeel Juda zijn liefde zien, door zegen te geven bij goede koningen. Slechte koningen kunnen binnenvallende vijanden verwachten. Profeten vertellen dan wat ze moeten doen. Juda luistert niet. En wie niet horen wil, moet maar voelen. God geeft een ergere straf om hun te laten zien dat ze gehoorzamen moeten. Zou het helpen?

Bijbelverhaal

Wèèr een andere koning! In Juda zijn er nou zo al zóveel geweest... Koning Hizkia, ja, dat schijnt een goede geweest te zijn! Maar dat is nu al honderd jaar geleden. Daarna zijn er wel zes andere koningen geweest. Daarvan was alleen Josia een goede koning, die eerbied had voor Gods wil. Toen ging het goed met het volk. Dat weten de meeste mensen nog wel. Voor de rest waren het slechte koningen. Uit op hun eigen winst, en ze vereerden allerlei afgoden. En nu is de laatste koning die ze hadden, door de vijandige koning van Babylonië gevangengenomen, en meegenomen. Die heeft de oom van de weggevoerde koning nu koning gemaakt.

De nieuwe koning heet Mattanja. Maar de koning van Babylonië, die er nu eigenlijk de baas is, zegt dat hij zich Sedekia moet noemen.

Sedekia is éénentwintig jaar. Elf jaar lang blijft hij koning. Jammer genoeg is hij al net zo'n slechte koning als z'n neefje was. Hij wil totaal geen rekening houden met wat God wil. In plaats van dat hij nu, gewaarschuwd door het lot van zijn neef, uitzoekt hoe God hen weer zal helpen, en gehoorzaam wordt, vindt hij het wel best zo. Hij kan nu immers mooi koning zijn! Hij wordt zelfs opstandig tegen de koning van Babylonië, terwijl hij weet dat dat leger veel sterker is. En nog steeds doet hij dat zonder de HEER om raad te vragen. Dat is niet alleen voor hemzelf gevaarlijk, maar voor het hele volk, waar hij als koning verantwoordelijk voor is. Hij is zó'n slechte koning, en de mensen in het land zijn zó opstandig tegen God, dit kan gewoon niet meer. De HEER heeft al zo vaak gewaarschuwd! Nu is de maat vol. God zó is woedend op Jeruzalem en Juda, dat Hij ze niet meer gaat beschermen.

In het negende jaar dat Sedekia koning is, komt een boze Nebukadnessar, de koning van Babylonië. Hij heeft zijn hele leger meegenomen! Hoe durft die Sedekia tegen hem in opstand te komen! Ze maken een legerkamp bij Jeruzalem. De soldaten scheppen grond en gooien dat op een lange hoop, tot ze een wal hebben van aarde. Helemaal om Jeruzalem heen. Achter de wal zijn ze goed beschermd tegen schieten vanuit Jeruzalem. En nu maar afwachten. De inwoners van Jeruzalem kunnen geen kant meer op. Ze zitten gevangen in hun eigen stad. Niemand kan erin of uit. Dat heet een beleg. Ze hebben nog

wel water, maar met het eten moeten ze nu héél zuinig doen. Want de vijanden achter de wal zitten daar gewoon te wachten tot de inwoners van Jeruzalem zich door de honger over moeten geven. Het duurt zó lang! En het is om wanhopig van te worden. De Babyloniërs kunnen gewoon buiten de stad overal aan eten komen. Maar in Jeruzalem lijden de mensen ondragelijke honger. Iedereen wordt erg mager. Ook de eigenwijze koning Sedekia. In het elfde jaar dat hij koning is - het beleg duurt dus al ongeveer twee jaar - is er echt helemaal niets meer te eten in de stad. Ze maken stiekem en zachtjes een bres, een gat in de muur. Via de poort tussen de beide stadsmuren, die uitkomt op de tuin van de koning, ontsnappen de soldaten uit de stad. Ook de koning zelf ontsnapt. Hij gaat snel in de richting van het dal van de rivier de Jordaan. Maar de belegeraars merken het. Ze gaan erachteraan en halen hem in. Heel het hongerende en zwakke leger wordt uit elkaar geslagen. Koning Sedekia wordt gevangengenomen. Hij wordt naar koning Nebukadnessar gebracht. De Babyloniërs bespreken welke straf Sedekia moet krijgen. Ze weten het al. Ze vermoorden zijn zoons voor zijn ogen. Dat is vreselijk om te zien! Daarna ziet hij ook niets anders meer, want ze steken zijn ogen uit. Hij krijgt bronzen boeien om en ze voeren de blinde koning af naar Babel.

Nebukadnessar heeft een groep soldaten die hem beschermt; zijn lijfwacht. De commandant daarvan gaat met een aantal soldaten naar Jeruzalem. Eerst steekt hij de tempel van de HEER in brand. Alles wat koning Josia weer zo mooi heeft laten maken, gaat in een mum van tijd in vlammen op. Ook het koninklijk paleis wordt aangestoken en verbrandt. Daarna worden alle andere mooie huizen in brand gestoken. Overal is vuur en rook. Je kunt niet meer in de buurt komen, want er hangt een verstikkende rook. Iedereen die kan, vlucht weg uit de stad. Ook de stadsmuren worden neergehaald. De mensen die er nog zijn, worden gevangengenomen en moeten met koning Sedekia mee als slaaf naar Babylonië. Ze moeten daar in ballingschap, heet dat. Daniël en zijn vrienden zijn er ook bij; misschien ken je hen. Alleen de allerarmste mensen mogen blijven. Zij moeten zorgen voor de wijngaarden en de akkers. De oogst daarvan wil Nebukadnessar namelijk ook nog hebben. Maar zo zorgt God wel dat er altijd mensen van zijn volk in zijn land blijven wonen.

In de verbrande tempel staan enorme bronzen zuilen, bekkens en andere bronzen, zilveren en gouden spullen. Alles dat veel waard is wordt geroofd en afgevoerd naar Babel.

lees verder op de volgende bladzijde

Wat een triest einde van een trieste periode van Jeruzalem en heel Juda. En toch, God blijft trouw. De mensen mogen uitkijken naar een ander soort koning, door de HEER beloofd. Hij zal de mensen redden en met hen in het nieuwe Jeruzalem zal wonen.

Vragen

- Wat had Sedekia moeten doen, maar deed hij niet?
- Het volk wordt in ballingschap weggevoerd. Gelukkig breekt er ook weer een nieuwe tijd aan. Vertel daar iets over. Waar denk je dan allemaal aan?
- Zou God dat nu nog steeds doen; een volk of mensen leiden door waarschuwend te straffen als ze niet luisteren, en te zegenen als ze gehoorzamen?

Auteur: PW

Gods geduld is op

[2 Koningen 24:18-25:17](#)

Inleiding

Heb je wel eens heel lang moeten wachten? Tot je vakantie had bijvoorbeeld, of op een pakketje dat maar niet kwam? Hoe vind je dat om te wachten?

Met mensen heb je ook wel eens geduld nodig. Als iemand je niet begrijpt, of als je zusje langzaam loopt. Daar kunnen ze niet zo veel aan doen. Weet je wanneer het écht vervelend wordt? Als iemand je iets heeft beloofd en het gebeurt niet, of andersom.

Je pakje zou op woensdag bezorgd worden, maar het is al vrijdag. En je kijkt er zo naar uit, ze hadden het beloofd!

'Ik zal je niet meer plagen' zegt een klasgenoot, maar na een dag hoor je alweer een gemene opmerking. Wat verdrietig. Je had er zo op gehoopt dat het niet meer zou gebeuren, het was aan je beloofd.

Soms heb je geduld nodig. Een beetje of heel veel. Maar wat gebeurt er als je geduld op is. Word je dan boos of verdrietig? De kinderen kunnen hier vast iets over vertellen.

Gods belofte en Gods geduld

Helemaal aan het begin van de geschiedenis van het volk Israël belooft God dat Hij voor ze zal zorgen. Na een lange reis door de woestijn komen de mensen aan in het land waar ze kunnen wonen en samenleven. Om dat leven goed te laten zijn geeft God wetten en regels. Regels hoe je met elkaar om kunt gaan en hoe je God kunt dienen. Als de mensen dat doen, dan gaat het goed met ze. God zal er dan ook voor zorgen dat ze gelukkig zijn in het land.

In alle verhalen over al die koningen hebben we het gehoord: soms ging dat goed, maar soms ook niet. Al 800 jaar woont Gods volk in dat land en al 800 jaar gaat het met ups en downs. Maar nu, in dit verhaal, gaat het wel heel slecht. Vorige week ging het er nog over dat Josia, die van God hield, het land en het volk Israël weer dichtbij God bracht door te doen wat God zei, maar dat duurt niet lang.

Helaas ging het na de dood van Josia weer mis. Koning na koning kwam op de troon, sommige maar drie maanden lang. Bij de 4e koning na Josia, Sedekia, was het over en uit met de koningen in Israël. Koning Nebukadnessar, de Babylonische koning, komt met zijn leger en neemt álles, maar dan ook alles mee. De mensen, de kostbare spullen en de prachtige versieringen in de tempel. Ook de tempel zelf, er blijft niets van over. Kaal en geplunderd blijft het land achter. Een handjevol arme mensen mag nog in het gebied blijven wonen. Die moeten de druivenvelden verzorgen.

Ja, na 800 jaar ging het mis, was Gods geduld op. Op, met de koningen die niet naar Hem luisteren wilden en in het land onschuldige mensen doodden. Die het goed vonden dat mensen hun kinderen aan andere goden offerden. Zo heeft God het niet bedoeld toen Hij het volk een land gaf! Hij verwacht dat de mensen die bij Hem

horen ook laten zien wie Hij is in hoe ze zich gedragen. Nu zijn ze daar zo ver vanaf, dat een andere koning, die van Babylonië, de baas wordt van het land en van de mensen. En de mensen worden meegenomen en moeten ergens anders wonen.

Einde verhaal?

Is dat het nu? Het einde van de geschiedenis van het volk van God? Nee, God heeft nog veel meer beloofd. Hij heeft iemand beloofd die de mensen zal verlossen. Ook in dat vreemde land mag iedereen die de verhalen kent blijven hopen. Ook al wonen de mensen van zijn volk niet meer in het land dat God aan ze gaf, Hij gaat wel met ze mee.

De mensen moeten lang geduld hebben. Tientallen jaren. Dan pas kunnen ze terugverhuizen. Wij weten hoe het verder gaat. Dat kunnen we lezen in de Bijbel. Die verlosser is gekomen, Jezus. Ook toen waren er bezetters in het land die de mensen onder de duim hielden, en ook nu is er oorlog in datzelfde gebied. Wat kwam Jezus dan doen als er nog steeds geen vrede is, kun je de afvragen. Jezus kwam heel speciale vrede brengen, vrede in de harten van mensen. Dat is waar het allemaal moet beginnen. Net zoals God van het volk Israël vraagt Hém centraal te zetten, zo vraagt hij dat nu ook van ons. Als je om je heen kijkt, verlies je misschien ook wel eens je geduld, of je vertrouwen. Al die oorlogen, nare dingen in het nieuws... Maar als je naar de geschiedenis kijkt, mag je weten: houd vol. Blijf maar op God vertrouwen en Hem vasthouden, Hij zal dat ook bij jou doen.

Extra

Bij alle verhalen over de koningen en de geschiedenis van Israël kan een overzicht of een tijdlijn handig zijn. Bijvoorbeeld deze:

https://www.hjoannesdedoper.nl/wp-content/uploads/2022/02/Tijdlijn-van-de-Bijbel_Ontdek-de-Bijbel.png

Of deze:

https://www.youtube.com/watch?v=fnmpUP_ncwQ

Vertel!

- Hoe vind je het dat Gods geduld opraaakte bij het volk Israël?
Liet God de mensen helemaal los?
- Hoe zou je het vinden als gemene en ongehoorzame dingen (op school bijvoorbeeld) nooit bestraft worden?
- Heb jij wel eens straf, of 'op je kop' gehad?
Hoe vond je dat en 'hielp' het?
- Hoe geduldig ben jij, bijvoorbeeld bij de voorbeelden aan het begin van het verhaal.

Auteur: MZ